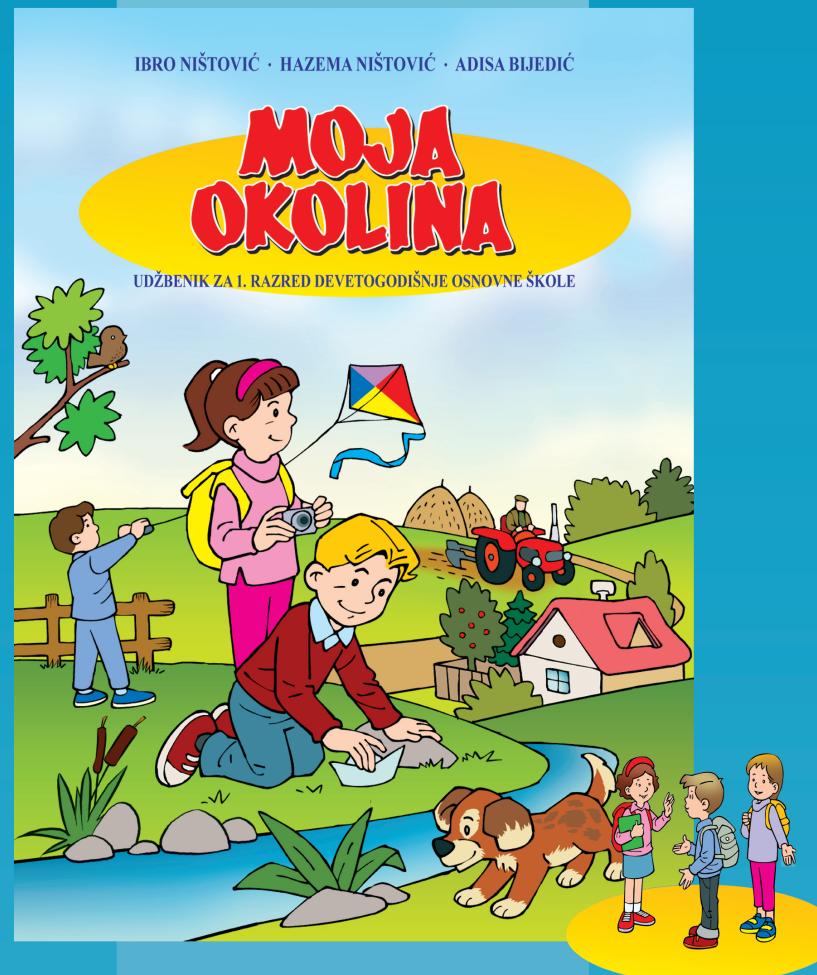

Hazema Ništović
Adisa Bijedić

MOJA OKOLINA 1-9 GODIŠNJI PLAN RADA

DJEČIJA KNJIGA • BOSANSKA RIJEČ
SARAJEVO SARAJEVO

Hazema Ništović
Adisa Bijedić

MOJA OKOLINA

MODEL GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA ZA PRVI RAZRED DEVETOGODIŠNJE OSNOVNE ŠKOLE

DJEĆIJA KNJIGA • BOSANSKA RIJEČ
SARAJEVO SARAJEVO

Mjesec	Broj časova	Tematske cjeline	Fakultativni sadržaji, posebne i povremene aktivnosti	Korelacija s drugim predmetima	Nastavna sredstva	Stručna literatura	Napomena
SEPTEMBAR	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.	Ja u školi Školska zgrada Ime škole, predstavljanje nastavnika i učenika Prostorije u školi Uposlenici u školi Ponašanje u školi Opasna mjesta u školi	Didaktičke igre: Čas u školskom dvorištu				
OKTOBAR	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.	Pravo djeteta Higijena u školi Godišnje doba - jesen Život i rad ljudi tokom jeseni Ja u saobraćaju Put od kuće do škole Ulice Pravila kretanja putem	U čistom prostoru je priyatnije raditi Obilazak školskih prostorija i razvijanje svijesti o ekologiji Didaktičke igre: Ja u saobraćaju				
NOVEMBAR	1. 2. 3. 4.	Semafor Saobraćajni znaci na putu od kuće do škole Vozila javnog prevoza Raskrsnica, prijelaz preko raskrsnice	Dodatni sadržaji za učenike koji žive na većoj udaljenosti od škole. Didaktičke igre: Ja sam saobraćajac				

Mjesec	Broj časova	Tematske cjeline	Fakultativni sadržaji, posebne i povremene aktivnosti	Korelacija s drugim predmetima	Nastavna sredstva	Stručna literatura	Napomena
NOVEMBAR	5. 6. 7.	Učenici koji žive na većoj udaljenosti od škole Saobraćajne igre Didaktičke igre: Saobraćajni znaci					
DECEMBAR	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.	Članovi porodice Život i rad u porodici Odmor i razonoda članova porodice Proslava rođendana u porodici Porodična kuća i stan Prostorije i namještaj u stanu Higijena u stanu Rukovanje kućanskim aparatima	Porodična slavlja (razgovor) Rođendani u porodici Pravljenje (crtanje) porodičnog stabla Pravljenje jednostavnog kućnog namještaja				
JANUAR	1. 2.	Nepravilno rukovanje kućanskim aparatima Godišnje doba - zima	Zimske igre na snijegu				
FEBRUAR	1. 2. 3. 4.	Dječije zimske radosti, ishrana zimi i zimska odjeća Promjene na biljkama i životinjama zimi Moje mjesto Mjesto kao uređena zajednica ljudi	Praktični rad: Praćenje promjena u prirodi i bilježenje u slikovni kalendar				

Mjesec	Broj časova	Tematske cjeline	Fakultativni sadržaji, posebne i povremene aktivnosti	Korelacija s drugim predmetima	Nastavna sredstva	Stručna literatura	Napomena
FEBRUAR	5. 6.	Život i rad ljudi u mjestu Prirodne ljepote u mom mjestu	Razgledanje i upoznavanje prirodnih ljepota u mom mjestu				
MART	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.	Posjeta trgovini i seoskom gazdinstvu Dani i dijelovi dana Dani u sedmici Godišnja doba Mjeseci i godina Godišnje doba - PROLJEĆE Način odijevanja i ishrane Darovi proljeća	Posjete značajnim objektima u mom mjestu				
APRIL	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.	Zajednički slikovni kalendar za proljeće Biljke i životinje - živa priroda Biljke u mojoj okolini Uzgajanje cvijeća i ukrasnog bilja Koristi od biljaka Domaće životinje i njihova mladunčad Koristi od domaćih životinja Kućni ljubimci	Praćenje promjena u prirodi i bilježenje na zajednički slikovni kalendar Sakupljanje biljaka i pravljenje herbarijuma				

Mjesec	Broj časova	Tematske cjeline	Fakultativni sadržaji, posebne i povremene aktivnosti	Korelacija s drugim predmetima	Nastavna sredstva	Stručna literatura	Napomena
MAJ	1.	Divlje životinje Uloga i značaj vode i svjetlosti Svijest o mom tijelu Higijena Sredstva za higijenu Pravilna upotreba pribora za jelo Uradi sam	Eksperimenti: Klijavost biljaka				
JUNI	1. 2. 3. 4.	Godišnje doba - ljeto Život i rad ljudi - ljetni plodovi Zabavite se preko ljeta Izrada slikovnog kalendarja	Praktični rad: Slikovni kalendar, ucrtavanje promjena u prirodi				

NAPOMENA:

Godišnji plan i program rađen je na osnovu Okvirnog nastavnog plana i programa, ponuđenog od strane Stručne komisije za izradu Okvirnog nastavnog plana i programa, standarda i normativa za prvi razred devetogodišnje osnovne škole, Sarajevo, 2004/2005. godine.

***

Godišnji plan i program dat je orientaciono. Nastavnik će ponuđenu programsko-plansku strukturu prilagoditi svojim uvjetima rada. Kolone u programsko-planskom modelu: Korelacija s drugim predmetima; Nastavna sredstva; Stručna literatura, nastavnik će popuniti prema svom iskustvu, potrebi, osjećaju i objektivnim okolnostima vezanim za opremljenost škole nastavnim učilima. Posebno je potrebno voditi računa o sastavu učenika, njihovim mogućnostima i potrebama.

**MODEL OPERATIVNOG NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA ZA RAD S UDŽBENIKOM
MOJA OKOLINA I RADNOM SVESKOM**

Sed-mica	Čas	Nastavna jedinica	Sticanje znanja i razumijevanje pojmova	Razvijanje sposobnosti	Vrijednosti, stavovi, ponašanja	Aktivnosti učenika	Aktivnosti nastavnika (metode nastave, organizacija i evaluacija)	Napomena
I	1. 2.	Ja u školi Školska zgrada	Učenici bi trebali usvojiti naziv škole, pojam učionice	Učenici mogu prepoznati svoju učionicu i mjesto u učionici	Stvaranje pozitivne slike o školi i školskoj zajednici	Učenici se trude da upoznaju svoje prostorno okruženje	Nastavnik razgovara s učenicima, upućuje, objašnjava značaj poštovanja školskih propisa	
II	1. 2.	Ime škole, predstavljanje nastavnika i učenika Prostorije u školi	Usvajanje imena drugova u razredu i imena nastavnika. Imenovanje školskog osoblja Upoznavanje školskog prostora	Učenici mogu prepoznati svoga nastavnika, druga iz razreda, pa i šire. Bez problema pronalaze svoju učionicu i druge prostorije.	Učenici shvataju da se rad u školi odvija po definiranim pravilima	Učenici moraju redovno i blagovremeno dolaziti u školu	Nastavnik planira učenje kroz igru. Služi se sredstvima savremene komunikacije.	
III	1. 2.	Uposlenici u školi Ponašanje u školi	Učenici shvataju da je škola organizirana zajednica u kojoj se zna što ko radi. Značaj čuvanja školskih prostorija	Učenici komuniciraju sa drugovima i ostalim uposlenicima u školi	Razvijanje svijesti da smo članovi organiziranog društva i da se ponašamo po određenim pravilima	Pronalaženje svoje učionice i mjesta u učionici. Ponašanje u učionici po određenim pravilima	Komunicira s učenicima i upućuje ih na izvore znanja Heuristička metoda rada	

Sed-mica	Čas	Nastavna jedinica	Sticanje znanja i razumijevanje pojmova	Razvijanje sposobnosti	Vrijednosti, stavovi, ponašanja	Aktivnosti učenika	Aktivnosti nastavnika (metode nastave, organizacija i evaluacija)	Napomena
IV	1.	Opasna mjesta u školi	Prostorije u školi i njihova namjena	Razvijanje svijesti o svojim pravima, ali i o obavezama i ispunjavanju tih obaveza	Značaj discipline u školi i razvijanje svijesti o opasnim mjestima u školi	Poštivanje školskih propisa i upozorenja o opasnim mjestima	Uključuje roditelje i druge uposlenike u školi u realizaciju nastavnih sadržaja	
	2.	Prava djeteta	Upoznavanje sa opasnim mjestima u školi Upoznavanje sa pojmom dječijih prava					
V	1.	Higijena u školi	U čistom radnom prostoru je prijatnije raditi i boraviti	Održavanje higijene radnog prostora	Održavanje higijene radnog prostora i razvijanje svijesti o ekologiji	Simulacione igre vezane za održavanje radnog prostora	Nastavnikova procjena individualnog napretka učenika, motiviranje učenika za rad	
	2.	Godišnje doba - jesen	Imenovanje godišnjih doba Odlike jeseni	Shvatanje prirodnih promjena				
VI	1.	Život i rad ljudi u jesen	Trajanje i karakteristike jeseni	Praćenje promjena u prirodi, te imenovanje godišnjih doba prema promjenama u prirodi	Razvijanje pozitivnih stavova o životnom okruženju	Istraživačke aktivnosti učenika Izrada zidnih panoa	Vodi aktivnosti učenika, usmjerava, pokazuje i demonstrira	
	2.	Didaktičke igre u školskom dvorištu						
VII	1.	Ja u saobraćaju	Imenovanje svog naselja i ulice	Opisivanje puta od kuće do škole	Razvijanje svijesti o saobraćaju koji se odvija po utvrđenim pravilima	Praktični rad van škole Zajedničko i pojedinačno kretanje ulicom	Posmatra, upućuje i prati učenike u saobraćaju	
	2.	Put od kuće do škole						

Sed-mica	Čas	Nastavna jedinica	Sticanje znanja i razumijevanje pojmoveva	Razvijanje sposobnosti	Vrijednosti, stavovi, ponašanja	Aktivnosti učenika	Aktivnosti nastavnika (metode nastave, organizacija i evaluacija)	Napomena
VIII	1. 2.	Ulica Pravila kretanja putem	Pravila kretanja ulicom sa trotoarom i bez trotoara	Korištenje trotoara za kretanje ulicom sa trotoarom i kretanje lijevom stranom ulice bez trotoara	Razvijanje svijesti o kulturi ponašanja u saobraćaju	Praktične igre u učionici.	Organizira igre u učionici vezane za saobraćaj	
IX	1. 2.	Semafor Saobraćajni znaci na putu od kuće do škole	Prepoznavanje semafora i značenje svjetlosnih boja na semaforu kao sredstvu za reguliranje saobraćaja na raskrsnici	Samostalan i bezbjedan dolazak u školu	Poštivanje saobraćajnih znakova i propisa	Prelazak ulice na znak zelenog svjetla na semaforu	Rukovodi, upućuje, pomaže Simulacije raskrsnice na kompjuteru	
X	1. 2.	Saobraćajne didaktičke igre Vozila javnog prevoza	Savljadavanje pojmoveva: vozila javnog putničkog prevoza i vozila za prevoz robe	Razlikovanje i raspoznavanje sredstava za prevoz robe i ljudi	Razvijanje poštivanja prema starijim i invalidima, ustupanje mjesta starijim osobama i invalidima u sredstvima javnog saobraćaja	Imenovanje i crtanje saobraćajnih znakova Modeliranje saobraćajnih znakova od različitog materijala	Direktno učestvuje s učenicima u saobraćaju, rukovodi, upućuje, pomaže	
XI	1. 2.	Raskrsnica, prelaz preko raskrsnice Učenici koji žive na većoj udaljenosti od škole	Prepoznavanje pješačkog prelaza (zebra) kao mjesta gdje se jedino smije preći ulica	Razvijanje osjećaja za korištenje najkraćeg i najsigurnijeg puta od kuće do škole	Poštivanje saobraćajnih znakova i propisa	Crtanje saobraćajnih znakova kao jednostavnih simbola	Organizira praktične vježbe u školskom dvorištu ili na ulici	

Sed-mica	Čas	Nastavna jedinica	Sticanje znanja i razumijevanje pojmova	Razvijanje sposobnosti	Vrijednosti, stavovi, ponašanja	Aktivnosti učenika	Aktivnosti nastavnika (metode nastave, organizacija i evaluacija)	Napomena
XII	1. 2.	Saobraćajne igre Ja sam policajac Praktično utvrđivanje stepena usvojenosti znanja iz saobraćajne kulture	Pravilno i bezbjedno kretanje ulicom sa trotoarom i bez trotoara	Samostalan i bezbjedan dolazak u školu koristeći najbliži i najbezbjedniji put	Kultura ponašanja u sredstvima javnog prevoza i u saobraćaju uopće	Modeliranje saobraćajnih sredstava od različitog materijala Crtanje raskrsnica i zebri, prva znanja iz kartografske pismenosti Rasprava o ponašanju u pojedinim situacijama	Procjenjivanje individualnog napretka svakog učenika Saraduje s roditeljima i saobraćajcima	
XIII	1. 2.	Članovi porodice Život i rad u porodici	Imenovanje članova uže i dalje porodice	Poređenje porodica uočavanje sličnosti i razlika (razgovor)	Razvijanje pozitivnog mišljenja o porodici, osjećaj pripadnosti porodici	Pomoć u porodici	Prigodne igre za interaktivno učenje	
XIV	1. 2.	Odmor i razonoda članova porodice Proslava rođendana u porodici	Razlikovanje krvnog srodstva u porodici	Razvijanje osjećaja za poštivanje članova porodice	Razvijanje povjerenja i samopouzdanja	Prigodne igre, pakovanje rođendanskog poklona, pravljenje čestitki za rođendan i druge blagdane u porodici	Posjete porodicama	

Sed-mica	Čas	Nastavna jedinica	Sticanje znanja i razumijevanje pojmova	Razvijanje sposobnosti	Vrijednosti, stavovi, ponašanja	Aktivnosti učenika	Aktivnosti nastavnika (metode nastave, organizacija i evaluacija)	Napomena
XV	1. 2.	Porodična kuća ili stan Prostorije ili namještaj u stanu	Uočavanje razlike između porodične kuće i stanova u gradskim sredinama. Sličnosti i razlike	Poređenje načina života u porodičnoj kući i stanu u gradskim naseljima	Poštivanje kućnog reda i shvatanje porodice kao uređene zajednice u kojoj se svako ponaša prema pravilima	Izrada maketa omiljenog namještaja	Rukovođenje aktivnostima učenika	
XVI	1. 2.	Higijena u stanu Rukovanje kućanskim aparatima	Rukovanje jednostavnim kućanskim aparatima	Ispunjavanje svojih obaveza u porodici	Razvijanje osjećaja za urednost	Rukovanje jednostavnim kućanskim	Demonstracija rukovanja kućanskim aparatima	
XVII	1. 2.	Nepravilno rukovanje kućanskim aparatima Moja porodica (crtanje porodičnog stabla)	Nepravilna upotreba kućanskih aparata može biti opasno po život Skladna porodica kućne poslove zajedno obavlja	Uočavanje opasnosti od neispravnih kućanskih aparata	Porodica kao uređena zajednica u kojoj se svako ponaša prema pravilima Poštivanje članova porodice	aparatima Crtanje porodičnog stabla	Procjena kreativnosti i napretka učenika u razvijanju radnih i higijenskih navika	
XVIII	1. 2.	Godišnje doba – zima Dječije zimske radosti, ishrana zimi i zimska odjeća	Imenovanje godišnjih doba, trajanje i odlike	Poštivanje kućnog reda Praćenje promjena u prirodi tokom zimskog perioda i bilježenje na slikovni kalendar	Razvijanje pozitivnih navika u skladu sa godišnjim dobima	Odijevanje prema vremenskim prilikama	Vodi aktivnosti učenika, usmjerava, pokazuje, demonstrira	

Sed-mica	Čas	Nastavna jedinica	Sticanje znanja i razumijevanje pojmova	Razvijanje sposobnosti	Vrijednosti, stavovi, ponašanja	Aktivnosti učenika	Aktivnosti nastavnika (metode nastave, organizacija i evaluacija)	Napomena
XIX	1.	Promjene na biljkama i životinjama zimi	Sticanje znanja o smjeni godišnjih doba i promjenama u prirodi	Uočavanje promjena na biljkama i životinjama u zimskom periodu	Razvijanje pozitivnih stavova i mišljenja o prirodnom okruženju	Istraživačke aktivnosti u prirodi Čuvanje zdravlja	Bilježi prikupljene podatke na zidni kalendar. Koristi kompjuterske simulacije prognoze	
	2.	Igre na snijegu						
XX	1.	Moje mjesto	Imenovanje mjesta u kojem živimo Osnovne karakteristike mjesta	I Bilježenje U tabelu Razlikovanje grada od sela	Razvijanje pozitivnih stavova prema mjestu stanovanja	Crtanje mjesta i okoline	vremena Pomaže učenicima u samostalnom i grupnom radu	
	2.	Mjesto kao uređena zajednica ljudi						
XXI	1.	Život i rad ljudi u mjestu	Opis mesta, isticanje najznačajnijih objekata	Kultura ponašanja u mjestu stanovanja	Razvijanje svijesti o očuvanju životne okoline	Pravljenje zajedničke makete mesta	Pomaže učenicima u grupnom radu	
	2.	Prirodne ljepote u mjestu stanovanja						
XXII	1.	Posjeta trgovini i seoskom gazdinstvu	Isticanje najznačajnijih objekata u mjestu stanovanja	Poštivanje pravila ponašanja u mjestu stanovanja	Razvijanje svijesti o očuvanju životne sredine	Posjeta značajnim objektima u mjestu, kulturnim i javnim ustanovama, posjeta drugom	Osmišljava i realizira posjete značajnim objektima i bližim mjestima	
	2.	Prirodno bogatstvo u mjestu stanovanja	Imenovanje prirodnih bogatstava u mjestu stanovanja					
XXIII	1.	Dan i dijelovi dana	Imenovanje dijelova dana i dana u sedmici	Razlikovanje dijelova dana i dana u sedmici, imenovanje mjeseci	Razvijanje pozitivnih stavova i mišljenja o planiranju vremena	mjestu Izrada zidnih panoa vremenskog trajanja: bilo je; bit će; sada	Vodi aktivnosti učenika, usmjerava, pokazuje, demonstrira	
	2.	Dani u sedmici						

Sed-mica	Čas	Nastavna jedinica	Sticanje znanja i razumijevanje pojmova	Razvijanje sposobnosti	Vrijednosti, stavovi, ponašanja	Aktivnosti učenika	Aktivnosti nastavnika (metode nastave, organizacija i evaluacija)	Napomena
XXIV	1.	Godišnja doba Mjeseci u godini	Imenovanje godišnjih doba i njihovo trajanje Imenovanje mjeseci u godini i njihovo trajanje	Praćenje promjena u prirodi u pojedinim godišnjim dobima	Razvijanje pozitivnih navika ponašanja u skladu sa godišnjim dobima	Posmatranje vremena tokom dana (u trajanju od jednog mjeseca) i bilježenje podataka u tabelu	Koristi se kompjuterskom simulacijom prognoze vremena	
	2.							
XXV	1.	Godišnje doba - proljeće Način odijevanja i ishrane u proljeće	Promjene na biljkama i životinjama u proljeće Promjene načina oblačenja i ishrane u proljeće	Praćenje promjena u prirodi tokom smjene godišnjih doba	Razvijanje stavova o prirodnom okruženju	Posmatranje i bilježenje promjena u prirodi	Vodi aktivnosti učenika, pokazuje, demonstrira	
	2.							
XXVI	1.	Darovi proljeća Zajednički slikovni kalendar za proljeće	Imenovanje proljetnih darova i razlikovanje šumskeh plodova od onih koje čovjek uzgaja	Praćenje vremenskog sazrijevanja proljetnih plodova	Razvijanje pozitivnih stavova o prirodnom okruženju	Prikupljanje proljetnih plodova i zapisivanje kada je koji plod sazrio (Danas sam vidio prve jagode...)	Vodi aktivnosti učenika, pokazuje, demonstrira	
	2.							
XXVII	1.	Uloga i značaj vode i svjetlosti za biljni i životinjski svijet Dijelovi biljke	Shvatanje značaja svjetlosti i vode za živi svijet. Prepoznavanje i imenovanje lista, cvijeta, stabla, korijena kod cvjetnih biljaka	Uočavanje promjena na biljkama i životinjama u različitim vremenskim uvjetima	Razvijanje ljubavi prema prirodi i čuvanje okoline	Ogledi s vodom vazduhom, biljkama.	Rukovođenje radom učenika, upućivanje i osposobljavanje učenika za uočavanje promjena na biljkama	
	2.							

Sed-mica	Čas	Nastavna jedinica	Sticanje znanja i razumijevanje pojmova	Razvijanje sposobnosti	Vrijednosti, stavovi, ponašanja	Aktivnosti učenika	Aktivnosti nastavnika (metode nastave, organizacija i evaluacija)	Napomena
XXVIII	1.	Uzgajanje cvijeća i ukrasnog bilja	Na biljkama nastaju promjene u različita godišnja doba Imenovanje biljaka iz okruženja i korist od biljaka	Uočavanje promjena na biljkama u različitim godišnjim dobima	Razvoj ekološke svijesti i svijesti o korisnosti postojanja biljnog i životinjskog svijeta	Zalijevanje i njegovanje biljaka u školskom dvorištu i učionici	Ospozljivanje učenika da uoče promjene na biljkama i životinjama u različitim godišnjim dobima	
	2.	Korist od biljaka						
XXIX	1.	Domaće životinje i njihova mladunčad	Imenovanje životinja iz svoga okruženja	Uočavanje promjena na životinjama u različitim godišnjim dobima	Razvijanje pozitivnog odnosa prema životinjama	Posjeta zoološkom vrtu, poljoprivrednom dobru ili seoskom gospodinstvu	Rukovođenje radom učenika i prikupljanje materijala za zidni kalendar	
	2.	Koristi od domaćih životinja	Koristi od životinja iz okruženja					
XXX	1.	Kućni ljubimci	Prepoznavanje i imenovanje kućnih ljubimaca	Grupisanje životinja prema vidljivim sličnostima i razlikama	Razvijanje ljubavi prema prirodi i očuvanju okoline	Pomožimo nekim divljim životinjama da prežive	Pomaže, upućuje, demonstrira Prikazuje emisije sa TV o prirodi i divljim životinjama	
	2.	Divlje životinje	prepoznavanje i imenovanje divljih životinja iz šireg zavičaja					
XXXI	1.	Uloga i značaj vode i svjetlosti za biljni i životinjski svijet	Shvatanje značaja svjetlosti i vode za živi svijet.	Uočavanje promjena na biljkama i životinjama u različitim vremenskim uvjetima	Razvijanje ljubavi prema prirodi i čuvanje okoline	Ogledi s vodom, vazduhom, biljkama	Rukovođenje radom učenika, upućivanje i ospozljivanje učenika za uočavanje promjena na biljkama	
	2.	Dijelovi biljke	Prepoznavanje i imenovanje lista, cvijeta, stabla i korijena kod cvjetnih biljaka					

Sed-mica	Čas	Nastavna jedinica	Sticanje znanja i razumijevanje pojmova	Razvijanje sposobnosti	Vrijednosti, stavovi, ponašanja	Aktivnosti učenika	Aktivnosti nastavnika (metode nastave, organizacija i evaluacija)	Napomena
XXXII	1. 2.	Svijest o mom tijelu Higijena i sredstva za higijenu	Razlikovanje dječaka od djevojčica i njihove odlike Održavanje lične higijene, imenovanje sredstava za higijenu	Održavanje lične higijene Korištenje sredstava za ličnu higijenu	Pomoć drugaricama i drugovima. Razvijanje pravilnog odnosa među polovima Redovno održavanje higijene	Poštivanje drugova i drugarica u učionici Održavanje lične higijene i higijene prostora	Razvija interesovanja, prikuplja, pokazuje, rukovodi, pomaže, upućuje, osmišljava, koordinira	
XXXIII	1. 2.	Izbor zdrave hrane Pravilna upotreba pribora za jelo	Imenovanje razne hrane, razlikovanje zdrave od nezdrave hrane Pravilna upotreba pribora za jelo (escajga)	Pravilna ishrana Pravilna upotreba pribora za jelo (escajga)	Pravilna ishrana je siguran put do dobrog zdravlja Pomoć u kući	Izbor zdrave hrane Postavljanje pribora za jelo (escajga) na sto	Procjenjuje individualna postignuća učenika	
XXXIV	1. 2.	Godišnje doba - ljeto Život i rad ljudi - ljetni plodovi i ljetne zabave	Godišnja doba, njihovo trajanje i karakteristike	Praćenje promjena u prirodi kada nastane ljeto Plodovi ljeta i ljetne zabave	Razvijanje pozitivnih stavova o prirodnom okruženju	Odijevanje prema vremenskim prilikama Ljetni sportovi, rekreacija	Procjenjuje individualna postignuća učenika	

NAPOMENA: Operativni nastavni plan i program rađen je na osnovu Okvirnog nastavnog plana i programa za prvi razred devetogodišnje osnovne škole, ponuđenog od strane Stručne komisije za izradu Okvirnog nastavnog plana i programa, standarda i normativa za prvi razred devetogodišnje osnovne škole.